

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Égész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre 4 kor. **Egyen szám 20 fillér.**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

DLUHOPOLSZKY BERTALAN

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címezendők

Kivándorlás, visszavándorlás és telepítés illetve parcellázás.

Nem hiszem, hogy lenne fontosabb és gyorsabban megoldandó kérdés Magyarországon, mint a kivándorlás, és visszavándorlás ügye és az ezekkel szoros összefüggésben levő telepítési illetve parcellázási kérdés. Sőt ma már azt hiszem határozottan lehet állítani, hogy e három fontos, közgazdasági életünkre nagy horderővel bíró kérdés megoldása más-képen nem is képzelhető el, mint ha mindhárom kérdést egyszerre és együttesen intézik el az arra hivatott szakkörök. Egyik a másik nélkül meg nem oldható, mert sem a kivándorlás megakadályozása, illetve redukálása, sem pedig a visszavándorlás elősegítése, más-képen, mint a telepítés, esetleg parcellázás útján keresztül nem vihető.

A ki utána járt és kutatta a kivándorlás okát, az arra a meggyőződésre kellett, hogy jöjjön, hogy a kivándorlók 65-70 százalékat nem a megélhetési kényszer viszi Amerikába, mint a '80-as években és a '90-es évek elején, hanem a földéhség és a hirtelen meggazdagodási vágy, amely kü-

lönösen a tőzsgyökeres magyarság körében lépett fel ijesztő mértékben. A megélhetési viszony csak a tótságot kényszeríti Amerikába, de ma már ott sem oly rosszak a viszonyok, hogy a munkabíró férfiak tizezrei kénytelenek lennének elhagyni hazájukat, mert a tót vidéken a beözönlött amerikai pénz következtében teljes jólét uralkodik és a földértéke hihetetlenül megdrágult és a tótság kezd lejjebb húzódni a magyar lakta vidékre, a hol hihetetlen magas összeget fizet egy-egy katasztrális hold szántóföldért, a melyet Amerikába kívánkozó magyar családoktól vásárol össze.

A nemzetiségek által leginkább lakott vármegyékben, mint például Zemplén, Ung, Ugocsa, Bereg és Máramaros vármegyékben a kivándorlás teljesen jobb módu magyar lakosság körében uralkodik, míg a szegény és teljesen vagyontalan orosz nép otthon marad és műveli terméketlen, kopár földjét, a mely pedig nem adja meg neki még a mindennapi kenyeret sem. És mégis marad. Szántja, veti a mostoha földet; a magyar haza földjét. Nem fogja el a kapzsiság ördöge, hanem izzad idehaza, ve-

rejtéssel áztatja kopár földjét és marad idehaza.

A vagyonos magyar nép pedig megy amerikába, idejének nagy részét len tölti a bányákban, magába szívja az egészségtelen levegőt, szerez pár garast, s ha hazajön, itthon mindenféle egészségtelen tanokat hirdetve, maga is betegen, kerüli a munkát, és lesz szociálista vagy munkakerülő a szerint, a mint könnyebben jut kenyérhez. A legveszedelmesebb méreteket az utóbbi időben a kivándorlók a dunántúli és Duna-Tisza közén fekvő vármegyék lakosai között öltött, a kik a magyarságnak ugyszólván színe-javát képezik, és a hol pedig a megélhetési viszonyok a lakosságra nézve nem olyan kedvezőtlenek. A démon azonban itt is felkereste őket, ígért nekik mindent és ezek a boldogtalan emberek mindent készpénznek véve, eladogatták kis birtokukat, házukat, vagy szállójüket és mennek egy idegen, ismeretlen világ részbe szerencsét próbálni. Az állam álljon elő egész tekintélyével és vessen gátot a kivándorlásnak, a mig nem késő.

Üdvös dolog lenne, ha a kormány a parcellázásra is több gon-

HEVES ÉS VIDÉKE TÁRSADALMI

„GYILKOS.”

Írta: **Baranyai József.**

És ha láttál szépen nőt virágot
Elhajolni belső baj miatt;
Ugy hajolt el, félvén a világot
— — — titkus bú alatt.

Hervadása lilium hullás volt!

Vörösmarty.

Kövesligethy Tivadar a kultuszminis-
terium nagyreményű fogalmazója kezében
tartotta mind a két levelet; tétovázott
melyiket bontsa fel előbb. Ismerte mind a

két írást. Az egyik apró szabályos női vonásokkal, gyengéd női lélekre vallott; pár évvel ezelőtt még nagyott dobant volna Kövesligethy ur szíve azokra a betűkre; most pedig szánakozó gunyos mosolyal fogadta. A másik elnagyolt aszszonyos írás volt. az írója tudta, hogy nála nem az írás szépsége a fő.

Kövesligethy Tivadar ur, az elsőt bontotta fel előbb.

„Édes Tivadar! sokáig tépelődtem, hogy írjak-e? Végre győzött bennem a... szerelem... és írok! Hisz éppen most virágoznak a suttogó akácok, mint akkor... mint azon délután, mikor bevallotta, hogy szeret, a nap is úgy ragyog, — a nap is, a melyre esküdött, hogy örökké!... Most is virágos a mező, a melyen együtt szedtük a virágot, együtt kergettük a lepkét

minden olyan, minden itt van, csak maga hiányzik! Lombos a vadgesztenye fa, a mely alatt elbucsuztunk utoljára, emlékszik, hogy sirtam, tudtam én, hogy elveszitem magát! s maga hogy vigasztalt: Hisz nemsokára visszajön, aztán egymásé leszünk!... Nem sokára?!... Két évig hiába vártam, még levelet sem irt!...

Beteg vagyok, reménytelenség betege, ha maga írna, ha magát láthatnám, meggyógyulnék. Jöjjön! Hisz az a nap ragyog az égen, melyre esküdött, hogy örökké!... Jöjjön! várja:

hű Klárája.”

A levélhez egy kis szelet papír is volt mellékelve; ismeretlen írással ez volt rajta: „Uram! Én nem ismerem önt, de mint Klára barátnéja, kérve kérem, jöjjön mielőbb! Ezt Klára tudta nélkül csempésem be levelébe; Ő szegény nagy beteg,

A világhírű

Mauthner féle vetemény, virág és takarmány répa
magvak

ABONYI JÓZSEF nagykereskedésében HEVESEN kaphatók.

dot fordítana. Pldul az olyan nagy birtokot, a mely 2400 kath. holdnál nagyobb és ha nem egy hártárban is fekszik, nem engedné egy bérlőnek kiadni, hanem a 2400 holdnál nagyobb területet kisgazdáknak adná bérbe. Így lehetne a földmiveléshez szokott és ahhoz értő polgárságot itthon tartani és megélhetéséről gondoskodni. A földbirtokosnak mindegy akár egy embertől kapja a bérösszeget, akár száztól. Ő meg nem rövidül, sőt sok esetben sokkal jobban jön ki és azonfelül a haszna még az is hogy a kösteherviselésnél a község lakosai is könnyebben és nagyobb mértékben képesek kötelezettségeiknek, minden megerőltetés nélkül eleget tenni.

Így azután elejét lehet venni a most uralkodó állapotoknak, hogy vannak egész községek, a hol a férfi népségnek csak az örege és apraja van itthon, a munkásbíró elem pedig Amerikában hajszolja a jó szerencsét.

Az államkormányzat vegye a kezébe az ügyet és a társadalomnak jut a feladat, hogy az államot ebben a fontos és nehéz feladatában magyar emberhez illő hazaszeretettel támogassa.

Ez most a legégetőbb seb, ezt hegesszük be legelőször is.

Karossa Ödön,

H I R E K.

— **Záró-vizsgák.** A helybeli róm. kath. elemi népiskolákban a vizsgálatok e hó 14- és 15-ikén a következő sorrendben tartatnak meg: 14-én d. e. kezdő leány és a haladó fiúk osztályában. D. u. a II. vegyes osztályban. 15-ikén d. e. a kezdő fiúk és a haladó lányok osztályában; d. u. a krakói iskolában. Az iparos-tanonc iskolában e hó 19-én d. e. 10 órakor. A gazdasági ismétlő iskolában pedig 20-ikán délelőtt.

— **Az egri „czikrák“.** Az egri cikrákból kipattant a tűz és lángbaborította a szenvedélyeket. Oly parázs verekedést rendez-

tek a mult héten a „Vásártéren“, hogy számos sebesült maradt a csatatéren.

— **Hivatalos vizsgálat.** A mult hét folyamán, Kardos Kálmán egri törvényszéki elnök városunkban a járásbírószágot és vele kapcsolatban a telekkönyvet vizsgálta meg, mely alkalommal mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Párny-alap,** Gyöngyös polgármestere, Balogh Gyula, abból az alkalomból, hogy ujszülött gyermekét, ott tartózkodása alatt — megkeresztelte, 200—200 koronás alapítványt tett és azt Párny püspök nevére nevezte el.

— **Hirdetmény.** Dr. Samassa József egri érsek Úr Ó Nagyméltósága Hevesvármegyénel Erzsébet királyné emlékére 10.000 koronás alapítványt tett, melynek kamataiból Hevesvármegye területéről hat, Gyöngyös városból pedig 2, szegénysorsu özvegy nő nyerhet évi 50 kor. segélyt. Segélyért minden tisztességes szegénysorsu özvegy nő folyamodhatik, ki Hevesvármegyének az egri egyházmegyéhez tartozó községeiben, illetve Gyöngyös városban állandó lakással bír. Elsősorban az részeseül ki anyai gyámolításra szorult kiskorú gyermekekkel jutott özvegy nőre. A segély iránti kérvények az illetékes községi előjárásához, illetve Gyöngyös város polgármesteréhez legkésőbb július hó 15-ig adandók be, később érkező kérvények figyelembe vételre nem fognak. A községi előjárás köteles a beadott kérvényt a kérelmezőre vonatkozó szegénységi és erkölcsi bizonylattal felszerelten a járási főszolgabíróhoz azonnal betérjeszteni, a főszolgabírák és Gyöngyös város polgármestere pedig azokat az illető lelkész meghallgatása után legkésőbb július hó 25-ig hozzám véleményes jelentés mellett tartoznak beküldeni. A kérvények felett a törvényhatóság által e célra választott 10. tagú bizottság határoz végérvényesen s a nyert segély szeptember hó 10-én mint Erzsébet királyné halálának évforduló napján fog a kérelmező lakhelyén kiosztatni. Felhívom Gyöngyös v. polgármesterét s az összes özségi előjárásokat (Hatvan kg. kivételével) hogy ezen hirdetményeket a község házában füzessék ki, annak tartalmát a szokott módon tegyék közhírré s a segélyre szorultak figyelmét arra hívják fel. Ennek megtörténtéről kötelesek a kgi. előjárások hatósági bizonyítványt kiállítani, s júli 15. a főszolgabíróhoz beküldeni a ki azokat egybegyűjtve ugyancsak júli 25-ig tartozik ide bemutatni. Eger, 1904 június hó 1. Az alispán helyett. Izsák vm. főjegyző.

— **Divat:** A Chie Parizen 71-ik száma most jelent meg. Ezen hangadó divatszak-

lap dus tartalmával valóban meglepi a szemlélőt párizsi verseny, fürdő és sétatéri mintáival, továbbá a legdivatosabb aljak és ujj formáival pompás színekben. Előfizetőink megtekinthetik a kiadóhivatalban.

— **A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvkiadványok terén feltűnést keltő diszümével fog a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándéku kedveskedni. Címe: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörű foglalatja lesz a magyar festőművészet remekeinek, Kupeczkytól és Mányokitól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benezur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepcziójú diszüm. Ötven nagy szabásu magyar festmény fogja e diszümökét ékesíteni, művészi reprodukciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándéku megkapja a „Pesti Napló“ minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló“-ra. A „Pesti Napló“ előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-út 27.

C S A R N O K

H. é. strófák.

Azt mondják, hogy falusiak vagyunk,
A vérünk lustul, tompul az agyunk,
Az áramlatnak ninesen ránk hatása,
Nem érdekel a nagy világ folyása,
Ne is legyünk hát érte haragos:
Épp' úgy vagyunk mint Muesza vagy Bagos

Kaphat műtat Tarnamiklós Pély,
Történhet Pesten rózsza ünnepély,
Spanyol szörnyűség: bikaviadal,
Orosz diesség, japán diadal
Telephonunk — készül-e nem-e?
A kérdéseknek mind olyan neme,
Mikkel törődjön az a ki akar,
Mi voltunk s leszünk maradi magyar.

Pedig nem úgy van, volna bőven téma,
Ha dicsekednénk olykor néha — néha,
Megyünk mi szívesen tovább — előbb, —
Szerénynek lenni ám előkelőbb
S ezért akármit gondolunk teszünk, —
Felfujni nagyra — nines hozzá eszünk.

Van aszfaltunk — az igaz szaggatott,
S ha eső esik sártól áztatott,
Van ártéink — hol esővön jön a víz,
Oly szép sárgán, hogy majdnem lépze víz:

dehogy gyógyul ő meg; a két évig tartó folytonos csalódást nem bírja ki az ő gyenge törékeny szive. De azért jöjjön! Tegye boldoggá szegény Klárának azt a pár utolsó hónapját, a mit az ég hágy még a — hervadásra; aranyozza be azt a kis idejét a remény sugarával, ha nem is szereti; inkább hazudja, hisz nem sokáig kell hazudni!

Tisztelettel

Horváth Katinka.

Kövesligethy Tivadaron nagy változást idézett elő e levél; a léha, asszonybolondító fővárosi gavallérból egyszerre bünbánó emberke lett: eszébe jutott a suttogó akác, a lombos gesztenyefa, a virágos mező, az eskü, hogy örökké; a törékeny kis Klárika! Elhatározta, hogy jóvá tesz mindent leutazik Klárához, mellette marad, míg meg nem gyógyul, vagy míg meg nem hal; — de nem! nem! — neki nem szabad meghalni!

... A másik levélre esett a tekintete. Mit írhat „az az“ asszony?

„Drága kis majom! A boldog pere, a mit anyira vártunk, végre elérkezett; a „vén medve“ a minisztertől kiküldetett iskolákat vizsgálni; 2, azaz két! hónapig távol lesz! Most már a tied lehetek — egészen! Jöjj azonnal! — ne vesszen el egy pere se!

Pusziz a te Mancid.”

E levél hatása alatt a bünbánó emberkéből ismét léha asszonybolondító gavallér lett!

Most csak nem megy le Klárához, most mikor ez a kívánatos asszony az övé lett! Hisz nem lehet olyan nagy beteg Klára, aztán majd meglátogathatja de most nem teheti!

Két hónap mulva, mikor Kövesligethy főnöke, a „vén medve“ megérkezett, Tivadart figyelmeztették, hogy az öreg sejt valamit. A bajt egyik bolondos kolléga esinálta, aki névtelenül küldött egy meg-

hívót az öregnek — az agancs kiállításra az öreg tudott még annyit a heroldicából, hogy az agancs a megcsalt férjek címere, szímatolni kezdett s most nyomon jár!

S tényleg — mikor először jött a hivatalba, Tivadarhoz feltűnően hideg volt.

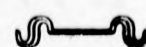
Kövesligethy hosszú orral ment haza, azon gondolkodott az egész uton, micsoda zaklatást kell majd kiállani a felbőszült főnökétől.

Otthon egy nagy alaku levél várt rá szürke borítékkal. Felbontotta; Klára gyász jelentése volt.

Kövesligethy megghatotta ugyan e szomorú hir, de azért volt ideje utánna nézni, mért küldték e gyászjelentést zárt borítékban. Megtalálta az okát; a gyászjelentés hátsó oldalán ez állt;

„G Y I L K O S“

Aláírva: Horváth Katinka.

Mert szemed szád az ámulatra áll,
Azt gondolván, hogy ott bor folydogál.

A vivóklubunk — igaz — befagyott,
De csirázható nyomokat hagyott,
Volt értekezlet — bizottság s mi más, —
S bár ma sem vívunk — ez is haladás.

Van kávéházunk, van biz három is,
Melyek szezonnal bírnak nyáron is,
Tudniillik e szezon abban áll;
Hogy télen-nyáron mind üressen áll;
Ezért az egyik, másért meg a más,
S közönség, kávé egyaránt hibás,
De egyszer mégis színik majd az ok,
És kávéházunk zajos lenni fog,
Ha kávésaink ez ipar terén,
Reájönnek; hogy hallgatni éreny.

Van szinkörünk és benne társulat,
Hol — ha van — a közönség mulat,
Hol láthatunk mi drámát, operettet,
És direktort ki csak azon reszket,
Hogy nem a pénz, de művészet a fő,
Tehát vigyázzon jól a rendező,
Legyen görögtűz s minden a mi kell,
Szóval „műjáték“ mert ez érdekel.

Van cukrázdánk is — igaz hogy csak egy
De itt aztán az üzlet futva megy,
Ha cukrászunkat kérdezzük felőle,
Szelid humorral tör ki ő belőle:
„Sütemény- és fagyalt van de sok,
És előbb-utóbb mind elfogyini fog.“

Van minden héten kétszer térenénk,
Ha hiányozna nagyon érzenénk,
Itt látszik, hogy demokraták vagyunk,
— Hogy helyén van szívünk és agyunk
Mert míg a nép — az aszfalton ragad,
A korzóhely: a kocsit ut marad.

Van fényképészünk, mint művész olyan
A ki dolgozik buzgón komolyan,
És bár munkája igazán remek,
A lányok szíve hasztalan remeg, —
Mert szól a mama: minden könyörgésre,
„Nincs szükségünk a többszörösítésre!“**

...Van újságunk és tudj' Isten mi más
No már bocsánat — ez csak haladás,
Rágalmazás hát minden szóbeszéd,
A mit mirőlünk hordnak szerte szót —
— Igaz úgy négy szemközt megvallhatom
Hogy a mi nincs azt mind elhallgatom;
De nem önzésből — csak legyünk nyugodt
Hanem mert annak hely most nem jutott,
De ezért senki — senki sem hibás,
Csak az ki lusta volt, — a:

Krónikás.

*A szerző tiltakozik az ellen, hogy valaki a címet „hosszu életű strófák“-nak olvassa.

**A mamáknak ezen gyöngye célzáza ellen, hogy sok leány van Hevesen tiltakozik: a szedő.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon rokonaink, ismerőseink és barátaink, ki boldogult nőm temetésénél személyes megjelenéseikkel, úgy a magam mint gyermekeim mérhetlen fájdalmát enyhíteni szívesek voltak fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

B. Szabó Ignác és családja.

52 szám|vtj. 904.

Árverési hirdetés.

Alólikt kiküldött bír. vrtjó az 1881 évi 60. t. c. 102 §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a hevesi kir. jbiróságnak 1904. V. 24|1 számú végzése által Stern Henrik ellen Abonyi József részére 8.25 kor. 36 fill. követelés végett elrendelt kár-térítési vrtjás folytán bíróilag le és felül-foglalt 695. kor. 65 fillerre becsült házi butorok, bolti cikkek és egyebekből álló ingóságok, melyek 1904. év febr. hó 16. lefoglaltatott a hevesi kir. jbiróság 1904.

V. 24|2 számú kiküldő végzése folytán nyilvános árverés útján eladandók, **minek a helyszínén vagyis Tarna. Szt. Miklós községben alperes lakásán leendő eszköz-lésére határidőül 1904. évi június hó huszonegyedik napjának délelőtt tíz órája ki-tüzetett,** melyhez a venniszándékozók ezennel, oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklét ingóságok emez árve-résen az 1881 évi 60. t. c. 107 §-a szerint, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Hevesen 1904 júni hó 5-ik napján.
Kondy Gyula bír. vrtjó.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár

BUDAPESTEN, Deák Ferenc-utca 7. szám.

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett
törlesztéses jelzálogkölcsonöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen foganatosított becslés alapján.
Kölcsonkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitele-sített alakban csatolandó.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 korona.

Drága kölcsönök convertáltak olcsóbbakra.

Bármiméü kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintéztést nyernek.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Bányái: **Tata, Királd, Sajó-Szt-Pé'er, Dorogh, Tokod, Ebszöny,**
Brikettgyár: **a tatai bányatelepen.**

Van szerencsénk az igen tisztelt fogyasztó közönség szives tudomására hozni, hogy

szénárainkat tetemesen leszállítottuk

minek folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, eséplési és ipari célokra kiválóan alkalmas tatai brikettünket, valamint királdi és sajószentpéteri szeneinket igen jutányosan adhatni, a legjobb kiszolgálás pedig, bányáink fokozott termelőképes-ségével biztosítva van.

Ajánlatokkal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

A magyar általános kőszénbánya részvénytársulat

FELSŐMAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

Neuman Adolf Miskolcon és Gönci Ármin áll. főnök Heves.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. kerület, váczi-körut 32. szám

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzeséplőkészleteket, ipari ezélokra alkalmas *Compound* lokomobilokat.

MILLENIUM fűkaszaló-, marokrakó- és kévekető arató-
gépeket, valamint egyéb *mezőgazdasági*

eszközöket.

